

ELŐFIZETÉSI ÁRAR:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... — 16 kor.
 Negyedévre... — 4 e
 Helyben háshos bordva:
 Egész évre... — 20 kor.
 Negyedévre... — 5 e
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... — 24 kor.
 Negyedévre... — 6 e

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétis és
 kedd utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására
 vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, szeptember 25.

A fekete szombat után.

A vörös péntekre fekete szombat következett. A fekete szombaton pedig az országra sötétség borult, melybe ki tudja mikor fog valami derűs napsugár bele tévedni.

A szombati végzetes audiencia nem fordult jobbra vasárnap sem. Goluchowski helyett Cziráky vette át a pártvezérek tagadó nyilatkozatát, ennyi az egész.

Budapesten tüntető ovációkkal fogadták a Bécsből visszatérő pártvezéreket. Ez jelzi az audiencia hatását a magyar fővárosban. De a tüntetésnek egyes elfajulásai már veszedelmes tünetet képeznek. Az ilyeneket megakadályozni a nehéz napokban igen nagy érdeke az egész nemzetnek.

A koalíció vezérei és közlönyei — egynek a kivételével — maguk adták ki a jelszót, hogy e nagy megpróbáltatást türelemmel és méltósággal kell elviselni. A szenvedés után jön a feltámadás. Az igazság győzelmét lehet gátolni, késleltetni, de végleg megakadályozni nem.

A szenvedélynek meg nem lékezett kitörése veszedelmes lángba borítja az országot, melyből mondhatatlan szenvedés származhatik az egész ország népére, s ennek dacára semmivel sem hozza közelebb a győzelmet.

Ezt e napokban nem lehet eléggé hangoztatni.

A pártvezérek már Bécsből erre kérék hiveiket, ezt kell hangoztatnia a vezérlőbizottságnak, ezt kell hirdetni és követnie minden magyar embernek pártkülönbség nélkül.

Pártkülönbség nélkül — mert, itt azután nem a koalíció győzelméről van szó, hanem az egész országnak a sorsáról.

A véleménykülönbség politikai dolgokban megmarad ezután is, sőt minden jószolgatás dacára — megmaradnak a politikai pártkeretek is, legfeljebb azok számarányában történik némi változás, de abban egynek kell lennünk mindannyiunknak, hogy a szenvedélyek lángborításától megóvjuk ezt a sok megpróbáltatáson keresztül ment országot.

Ebben a törekvésben bizony számíthat a koalíció a szabadelvű pártra is. A párt hivatalos lapja a Magyar Nemzet még szombat este kijelentette, hogy a bécsi audiencia nem pártkérdés, hanem a nemzet ügye.

Legfeljebb a szocialistáktól lehet tartani, akik az emlékezetes vörös pénteken beállottak a militarizmus odaadó védőinek táborába. Attól tartunk, hogy ezt az odaadó védelmet nem köszöni meg nekik a militarizmus. A vasárnap esti budapesti tüntetésen is a szocialisták voltak akik provokálták a polgárokat.

A koronás apostoli király iránt való alattvalói tisztelet a megpróbáltatás e nehéz napjaiban éppen olyan kötelessége a nemzet minden hű fiának, mint bármikor.

Erről az igaz magyar most éppen nem fog elfeledkezni.

Ha bár egyelőre nem tünk fel a nemzet egén egyetlen halvány biztató sugár sem, nincs ok a csüggedésre és kishitűségre. A magyar nemzet ezredéves története a súlyos megpróbáltatásoknak sok változatát tünteti elénk. Nem is kell nagyon messzire visszamennünk, hogy hasonlóra találjunk.

Negyvenhét esztendővel ezelőtt b. e. Sztivovszky hercegprímást és a magyar főnemeseket hasonló sors érte, mint a pártvezéreket.

De az általuk képviselt igazságot még sem fojthatta el az elnyomatás szomorú emlékü korszaka. Egy pár év mult el csak és diadalhoz, békéhez vezette az isteni Gondviselés a nemzetet.

A nemzetek élete nem egy-két esztendő. Nyugodtan és türelemmel várhat. Ha könnyelműséggel, szenvedélylyel el nem rontja dolgát — fel fog ragyogni a béke napja, amelyen király és nemzet megértik egymást.

A most már megpróbáltatásnak is beváló politikai válság eseményeiről és hireiről a következő tudósításunk számol be:

Vasárnap Bécsben.

Tudvalevőleg szombaton a magyar képviselők el akartak utazni Bécsből s csak az a hír tartotta őket vissza, hogy a király Czirákyban új homo regiust nevezett meg. Czirákyt szombat estére várták, de csak vasárnap reggel

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Emlékeim.

Írta: J.—H.

A Körös partján állok s midőn a hullámok játékát nézem, igyekezem felidézni az elmúlt gyermekévek emlékeit.

Édes Istenem, milyen változás! . . . Miféle átalakulások történtek itt azóta a cultura leple alatt, a mely halad gyorsan, feltartóztatlanul. De azért én nem feledtelek el te sebes hegyi folyó. Ha körülöttem megváltozott is minden; azért te most is csak a régi maradtál nekem.

Hogyisne, hiszen úgy ismerlek, mint gyermek az édes anyját. Itt nőtem fel a te partjaidon. Forró nyári délutánokon ide menekültünk hűs hadjaid közé a tikkasztó hőség elé. — Egy nagy öreg fűzfa kihajló ágára rakva ruháinkat; aztán megkezdődött a pajzán lubiczolás, a minek sokszor az alkonyat vetett végett. Tudtuk is akkor, hogy miről jó az az

szodának nevezett deszka alkotmány! . . . Az a fürdés volt az igazi, ott kint a szabadba, a a hol korlátlanul csaponghatott az eleven, pezsgő gyermek-fantázia.

Mindég találtunk valami új, különös dolgot, mindnyájuk mulattatására.

Hol vannak azoka derűs, vidám percek? . . . Elragadta őket is az idő rohanó árja, mint ahogyan a Körös sebes hullámai ott lent azt a picziny kis elhervadt, fakó levelet viszik magukkal messze . . . Ki tudja merre, hova . . .

Hova tűntek innen azok a fűzfák, a melyek itt álltak rendetlenül, széjjelszórva omladozó, fővenyes partodon. Egynémelyiknek ágai leértek a vízbe és hosszukás élénk zöldszínű leveleikkel lágyan, selymesem simogatták a tova-iramló hullámokat; miközben mindegyiknek sugtak valami édes titkot.

Ott a tulsó parton emeletes paloták, a hol azelőtt valóságos sártenger volt, ha beköszöntött az esős idősök.

Sehol semmi. — Eltűnt, megváltozott azóta minden; a régi kép teljesen átalakult.

De azért láttam, azt a régi színes képet, itt van előttem. Megelevenedik minden, a mi rég elmúlt.

Hol vagytok ti kedves játszópajtások, a kikkel együtt, az iskolából hazajövet itt csuszkáltunk le a laza homokos parton. Nem törődve azzal, hogy egy tulmerész, vagy elhibázott lépéssel könnyen a vízbe bukfenchezhetünk sem a komoly képű, pápaszemes tanító bácsi dorgatoriumaival, a ki hosszú suhogós nádpálczájával kezében sokszor meglepett itt bennünket. Ugy állott ott fent, mint egy cherub; arcza a haragtól kipirosodott. — A kis oebulóhad ijedve rebhent széjjel. Futott ki merre látott. Mert jaj volt annak akit ő megcsipett, az martíronságot szenvedett mindannyinak bűnéért.

Otthon aztán a felszakadt harisnya, lyukas nadrágfenék és kabátkönyökök miatt kellett egy újabb torturán keresztül menni. Óh, mert a mamák sokszor kérlelhetetlenebbek voltak, mint a mi öreg pedagogusunk; ha nem is mindég nádpálczával mérték az igazságot.

De azért másnap csak újból kezdtük.

Értesítés. Női divat-salonomban a legizlésebb kivitelű kosztümök, alkalmi és estélyi öltözékek, pongyolák, blusok, kabátok leggyorsabban elkészíttetnek.

Az őszi idény divatkelme ujdonságai már megérkeztek kész blusok és aljak nagy választékban.

Vásznak és fehéreneműek gyári raktára,

zönyegáru házam megtekintésére felhívom a n. é. közönség figyelmét.

CZILLÉR IMRE

nagyruháza, Olasz, Fő-utca, Flók üzlet Szt. László-tér.

Telefon: 232. — — Telefon: 232.

érkezett meg s 8-kor már kihallgatáson volt a királynál.

Kilencz óra tájban megjelent a Bristol fogadóban Daruváry miniszteri tanácsos és Kossuth Ferenczet kereste. Közölte a koalíció elnökével, hogy Cziráky Béla gróf előbb kihallgatásra megy ő felségéhez, aztán délelőtt tíz órára kéri magához az urakat.

Kossuth erre azt kérdezte Daruvárytól:

— Aztán hol kíván velünk tanácskozni a gróf?

— A magyar palotában, a Bankgasseban — felelt Daruváry.

Kossuth Ferencz megjegyezte:

— Annál jobb, mert akkor magyar területen fogunk tárgyalni.

Noha Apponyi Albert gróf a Bristol fogadó előcsarnokában várakozó hírlapíróknak azt mondta távozás előtt, hogy a tanácskozás nyilván nagyon rövid lesz, az délelőtt 10 órától fél 12-ig elhúzódott.

Kossuth Ferencz és a többi vezérek előre megállapították a választ, amelyet adni fognak és azt nagyobb szabadság kedvéért isábsba is foglalták. A válasz a következő volt:

»A szövetkezett többségi pártok képviselői legmélyebb sajnálatukra nincsenek abban a helyzetben, hogy ő Felsőge legkegyelmesebb felhívása szerint a tegnapi kihallgatáson velük közölt feltételek alapján a kormányt elvállalassák. Mert ezeknek a feltételeknek elfogadása ellenkeznek nem csupán a meghívottak egyéni meggyőződésével, hanem a parlamenti többségnek a feliratban kifejezett álláspontjával és a nemzetől a választásoknál nyert mandátumával is.

Még a fentebbiek szerint kizárt esetben is, ha a meghívott képviselők az ő Felsőge által kijelölt alapon kormányt vállalnának is, ebből semmi politikai eredmény nem volna várható, mert sem a mai képviselőházban, sem az országban ezen az alapon többséget nem nyerhetnének.

Czirákival való találkozás után Kossuth nemsokára magához kéri a hírlapírókat s a következőket mondotta:

A mai gyermekgeneráció, de hogy ismeri az efajta játékot, a mi nekünk oly igen kedves szórakozás volt. Hja, persze akkor még hire-hamva sem volt itt ennek a nagy otromba gránit tuskókkal kirakott gátnak.

Olyan jól esik most évek multával ezen édes emlékeket felújítani; kiemelkedni a hétköznapi élet szürkeségéből unott egyhanguságából.

Bensőmben megszólal valami eddig szokatlan kedves hang, onnan a lélek legmélyéről: Dobb félre azokat a közönséges fegyvereket, a melyekkel küzdöl az élet nehézségei, ezernyi bajai ellen; szentelj nekem is egy pár pillanatot és meglásd én megjutalmazlak azért. Helyre fogom állítani háborgó lelked egyensúlyát. Megadom magam; lehetetlen ellenállani e büvös hangnak.

Erőt vesz rajtam valami édes-bus melancholia. olyan érzés ez, a mit nem tudunk másokkal megértetni sem megosztani. Ez csak a magunké, egyedül kizárólag a magunké.

Édesen tölti el egész valómat ez a kimagyarázhatatlan megnyugható érzés. Visszavárásolja a letűnt napok emlékeit. Örömeivel, bánataival egyetemben; de hiszen voltak is nekem akkor még bánataim.

Hol vagytak ti etűnt gyermekálmok . . . Almok bizony fájdalom csak azok és semmi egyéb. Hitted volna-e, hogy a jelen ilyen sivár, ilyen kietlen lesz.

Leülök egy padra, a fejem meg kell, hogy támaszszam mindkét kezemmel; olyan nehéz, úgy zsi bong a sokféle káprázatos gondolattal, ezer meg ezer fényárban uszó ábrándkép vonul rajta keresztül. Almodom, nyitott szemmel álmodom a multról. Ezek a ragyogó,

— Tulajdonképpen nincs mit közöljek az urakkal s csak azért fogadom önöket, hogy bizonyosságot tegyek róla, mennyire tisztelem s becsülöm a sajtót. A dolog úgy áll, hogy Cziráky grótnak tudomására hoztuk válaszukat és a gróf a tanácskozás után kihallgatásra jelentkezett ő felségénél.

Czirákly Béla gróf délben másodszer jelent meg a király előtt. Az első audiencián instrukciót kért a királytól, a második audiencián a magyar urak üzenetét vitte a felségnek és átvette a továbbiakra nézve az utasításokat.

A koalíció vezérei két óraker ebédelték a Bristolban és várták, hogy Cziráky hoz-e üzenetet a királytól. Várták háromnegyed háromig, de addig Cziráky nem jelentkezett. Erre Kossuth és társai elhatározták, hogy a három órai gyorsvonattal Budapestre utaznak. Rögtön kiegyenlítették számlájukat s miután megkérték Apponyit, ki Weidlingauba készült családjához, hogy az esetleges üzenetet vegye át, kocsiba ültek és kihajtottak a vasúthoz.

Pont negyedfél óraker kétfogatu hintó állott meg a Bristol-szálló előtt. Cziráky Béla gróft hozta, aki eljött a magyar urakhoz, hogy a király választ átadja.

Czirákly Béla gróf meglepetten hallgatta, hogy a képviselők elutaztak.

Apponyi Albert gróf, aki Weidlingauban időző családja kedvéért még Bécsben maradt, délután hat óraker találkozott Czirákyval.

A vezérek hazaérkezése.

Kossuth Ferencz, Andrássy Gyula gróf, Bánffy Dezső báró és Zichy Aladár gróf társaságában ma délután fél három óraker elutazott Bécsből.

Budapesten csak a késő órákban tudták meg, hogy a vezérek esti 7 óraker érkeznek meg.

Amikor kevéssel hét óra után berobogott a bécsi gyorsvonat, a pályaudvaron már emberember hátán tolongott. A tömeg lelkesen éljenzte a négy vezért, amikor alakjuk a vasúti kocsik ablakában látható lett.

A polgárság részéről Kacziány Géza tanár, a »Józsefvárosi függetlenségi kör« elnöke üdvözölte a politikusokat. Szavaira felzuggott az éljen, sőt ilyen kiáltások is voltak hallhatók: Éljen a köztársaság! Le a vén generáliskokkal!

eleven képek egymásután tűnnek fel lelki szemem előtt. Úgy érzem, mintha ismét gyermek volnék: gondtalan vidám a jelenlét örömeit élvező gyermek. — Nem tudok szabadulni e tüneményes varázsálmom hatása alól; de nem is akarok, hiszen olyan jól esik most nem tudni semmit a körülöttem lévő dolgokról. Csak álmodni sokat, szépet . . . mesészerű dolgokról.

Egy nedves falevelet arczomba csap a szél . . . felrezenek. Révetegül tekintek körül — A kopaszodó, sárguló falombok susognak az őszi fuvalommal. Hallgatom ezt a titokzatos suttogást; szeretném tudni miről beszélhetnek. Bizonyosan az elmúlásról, a nemsokára bekövetkezendő nagy szomorú temetéséről.

Nézem az akácok fonnyadt sárga levelei lassan szállingózva, mint hullanak alá. A fák körül szélesen elterített avarba belekap a szél és viszi magával áldozatait le a folyóba.

A hullámok meg mintha integetnének nekik, csalogatnák édes, bűbajos hangon: Jöjjetek óh, jöjjetek hozzánk, meglássátok itt legédesebb a pihenés S a levelek, mint színes tarka pillangók egyideig még ott kavarognak a víz tükre felett a levegőbe, mintha gondolkoznának engedjenek-e a csábító szavaknak. Aztán beletemetkeznek a hullámsírba. A nap kibúvik a felhők mögül és dédelgető sugaraival aranyos szemfedőt borít rájuk. Aztán ismét eltűnnek a ködös szürke felhők között.

Onnan kelet felől a távolban kéklő hegyek ormairól hűvös szél támad, dideregre huzom össze magamon a kabátot.

Ez alatt a hid felől piros pozsgás, mosolygó arcú cselédlányok jönnek, kezükbe megrakott kosárral. Közbe nagyokat nevetnek és lopva

Mikor csönd támadt, Kossuth a kupé lépcsőjéről felelt az elhangzott beszédekre, s körülbelül ezeket mondotta?

— Mi hálára nem számítunk, mert azok, akik kötelességüket teljesítik, hálára nem számítanak, de az önök bizalmára méltóak maradtunk! (Zugó helyeslés.)

Bécsben a magyar nemzet testére kényszerubbonyt akarnak ráhuzni, hogy korlátozzák, megállítsák a nemzetet fejlődésében. Ki akarták tépni szívékből a honszerelem ama sugallatát, amely rámutat arra az erőforrásra, ahonnan a nemzetnek merítenie kell. Elhatározásunkban nem tántorítottuk el magunkat és ezért nem kell elcsüggednünk ebben a nagy küzdelemben, amelyben a tegnapi nap egy mozzanat volt. Ha a nemzet támogatása általános lesz, akkor célzt fogunk érni. Köszönjük a lelkes fogadtatást. (Szünni nem akaró éljenzés.)

Ezután Kossuth kilépett a kupéból s mögötte egymásután szálltak le Andrássy Gyula gróf, Bánffy Dezső báró és Zichy Aladár gróf, akiket a közönség körülfogott. Mindenki igyekezett hozzájuk közel férni, őket megölelni, az éljenzésnek pedig vége-hossza sem akart lenni.

Kombinációk.

Bécsi jelentés szerint újabb kísérletek lesznek. A legközelebb kihallgatandó magyar politikusok állítólag gróf Zichy János és Khuen-Héderváry Károly gróf. Előbbi nem vállalkozik semmire, ha nem kap olyan engedményeket, melyek a szövetkezett ellenzék programját megközelítik. Utóbbiról sem tettezzük fel, hogy a történetek után, kabinetalakításra vállalkozik.

Gróf Zichy János a királynál.

Bécsből jelentik: Félhivatalosan is kijelentették tegnap, hogy a király fentartotta magának a döntést a koalíció vezéreinek a válasza dolgában, de ez nem jelenti az udvarnak a békére való halandóságát. Gróf Cziráky Béla valószínűleg tesz még lépést a korona megbízásából a koalíció felé, de ennek jelentősége nincs. Az udvar nem is akar most megegye-

tekingetnek hátra, hogy vajjon nem jön-e utánok az asszonyuk.

A tulsó partról áthallik a nehéz szenes kocsik kerekének nyikorgása, ostorpattogás. Aztán ismét csendes lesz körülöttem minden. Csak az elmulás fagyos lehelete érzik mindent. Eltűnt a viruló, pezsgő élet, amint eltűntek az én gyermek ábrándjaim, színes rózsálmaim. Csak az emlékezetnek maradt hatalmába olykor-olykor egy röpke percze életre hivni őket.

A természetnek is megvan az ő változatlan soha meg nem szűnő körforgása és mikor az elmúlást látom, egy megnyugtató érzéssel gondolok a természet újjáébredésére, a minnek be kell következni.

Van tehát reményem az eljövendő szebb napokra. Ez a remény egyszersmind megacézolja lelkemet és kitartóvá tesz: szembe nézni a jövő küzdelmeivel.

Ez a legerősebb fegyver mindnyájunk kezébe. Vigyázzunk, hogy el ne veszítsük ezt a hatalmas védőeszközt, mert akkor a csatát is elvesztettük.

És most csak hulljatok elsárgult falevelek, ölelkezetek a lent reátok várakozó hervadt fűszálakkal. Költözzetek dalos madarak egy jobb jövő reményében szebb, virulóbb tájakra. Hiszen jövőre ismét viszontlátjuk egymást.

Ti pedig emlékeim, maradjatok meg ott lelکم legmélyén és édesítsétek meg nekem a jelen; ha olykor hozzátok fordulok, nem találva gyógyító irt fájdalmaim enyhítésére.

És most fel, induljunk ismét a harcba. Isten veletek, emlékeim! . . .

zést a koalícióval, hanem megy tovább azon az uton, amely felé az egész válság alatt botorkált s amelynek a szombati kihallgatás volt a kiáltó mértőldmutatója.

Az udvar első újabb lépése gróf Zichy János kihallgatása lesz. A néppárt volt elnökét e hónap 28-ára rendelte magához a király s minden körülmények közt elvárja tőle, hogy a kezébe veszi a kibontakozás dolgát. Gróf Zichy János a királyi parancsnak kénytelen lesz engedelmessé válni, megteszi a kísérletet, de maga sem fűz annak eredményéhez reményt. Erről valószínűleg módja lesz még a hónap utolsó napján jelentést tenni a királynak, akivel közölni fogja, hogy nemzeti engedmények nélkül nincs remény a kibontakozásra.

Ezután az udvar előtt két ut áll: vagy *KhuenHéderváryt* küldi az ország nyakára, vagy *reaktíválja* a *Fejérváry-kormányt*. Biztos helyről tudom, hogy csak erről a két utról lehet szó. Hogy melyiket választják Bécsben az jóformán közömbös az országra. Minden támadás erőtlennül fog visszapattanni a nemzet ellentállásáról.

A függetlenségi pártban.

A vezérbizottság mai ülése lassan mozgatta meg az érdeklődést. Fél tizenegy órára van hirdetve, de tíz óra már elmúlt, amikor a nagy borszékekben csak három politikus vitatja meg az eseményeket. Az első gróf *Apponyi* Albert volt, aki fél tíz körül eljött a pártkörbe. Csak reggel érkezett meg Bécsből s nyomban felkereste *Kossuth* Ferenczet, akivel közölte a gróf *Cziráky* Bélával tegnapi folytatott beszélgetés tartalmát. Utánna *Polónyi* Géza jött el Gál Sándorral. Fél óránál tovább egyedül volt ez a három képviselő. *Apponyi* kitért a kérdezősködések elől:

— A vezérbizottság ülésén mindenről referálni fogunk. Addig nem vagyok felhatalmazva bárminemű nyilatkozatot tenni.

— Hát lehet egyáltalán remény . . .

— Remény mindig lehet . . .

— Közben megjött báró *Bánffy* Dezső is, aki a lépcsőn báró *Kaas* Ivorral találkozott. *Kaas* magából kikelve fogta el az újpárt vezérét:

— Hát, kegyelmes uram, igazán olyan csufosan történt a dolog?

— Még csufosabban! — mosolygott báró *Bánffy*.

A pártkörben ezalatt a bécsi remiszenciákról volt szó. Az egyik képviselő elmondta, hogy a kocsijuk felé a Burg udvarán egy lépést feléje ugrott egy fekete, csillogó szemű fiatal magyar:

— Kegyelmes uram, hallatlan gyalázat történt! Elénekeljük a király ablaka alatt a *Kossuth-nótát*?

A hangulat nagyon éles és igen izgatott. Kézről-kézre jár egyik reggeli lap, amely első oldalán a *Ferencz József ökle* cím alatt keserű hangú, szenvedélyes verset adott ki. Gróf *Apponyi* Albert olvasta el először, de nem tett rá megjegyzést. Minél inkább telt azonban a pártkör, annál több olvasója volt a költeménynek, a melyet később fel is olvastak nagy csoport előtt.

Az első elkobzás.

A Független Magyarország hétfői számát, melyben a *Ferencz József ökle* című vers megjelent, az ügyészség elkoboztatta.

A vezérbizottság ülése.

A vezérbizottság délelőtt fél tizenegy órakor kezdte meg tanácskozását *Kossuth* Ferencz elnöke alatt. Az ülésen gróf *Andrássy* Gyula, báró *Bánffy* Dezső, gróf *Zichy* Aladár, gróf *Apponyi* Albert, *Polónyi* Géza, *Eötvös* Károly, *Darányi* Ignác, *Vázsonyi* Vilmos, *Holló* Lajos és *Thaly* Kálmán voltak jelen.

A képviselők utjáról *Kossuth* Ferencz referált. Beszámolt úgy a királyi kihallgatásról, mint a *Cziráky*val folytatott tárgyalásról s a *Goluchowszkinál* tett látogatásról.

A vezérbizottság a vezérek eljárását egyhangú helyesléssel vette tudomásul. Kijelentette, hogy a király előterjesztése egyenesen az alkotmányba ütközik s el nem fogadható. A vezérbizottság élesen elítéli azokat, akik a koronának ilyen tanácsot adtak. A bizottság délután öt órakor folytatta ülését.

Utazások.

Két sokat jelentő utról értesít tudósítónk. Egyik tudósítás szerint *Fejérváry* tegnap délután a királyhoz utazott kihallgatásra. Másik értesítés Győrből jött, a hol *Cziráky* Budapest felé keresztül utazott. Ebből azt következtetik, hogy a tárgyalások nem szakadtak meg, hanem Budapesten folytatódni fognak. Más hír szerint *Cziráky* gróf Sopronba utazott.

A *Bud. Tud.* ezzel szemben czáfolatul megjegyzi, hogy *Fejérváry* Bécsbe sem el nem ment, sem el nem megy. A rávonatkozó kombinációk elesnek.

A király a Bristol szállóban.

Udvari embertől sajtóságos magyarázatát hallottam, hogy *Cziráky* tegnap miért késett el a Bristol-szállóból. Ugyanebben a szállóban lakott a *slekvigholsteini* herceg, aki tegnap délután 2 órakor audiencián volt a királynál. Ezt a látogatást a királynak viszonzni kellett a herceg lakásán, de ő felsége turcsának találta, hogy akkor jelenjék meg a Bristol-szállóban, amikor még ott voltak a magyar képviselők. Ha *Cziráky* 3 óra előtt érkezett volna a szállóba, kétségtelen, hogy annyi időt töltött volna a magyar képviselőkkel, hogy ezek legkésőbb este 8 órakor utazhattak volna el.

Igy tehát megtörtént volna, hogy a király megjelenik a magyar urak szállásán, a mit pedig elakartak kerülni. Ezért tartóztatták vissza *Czirákyt*, hogy meg nem jelenése miatt a magyar urak utazzanak el s mikor ők már eltávoztak 3 óra után megjelent a szálló előtt az udvari kocsi, mely a királyt hozta.

Angol lapok a válságról.

A *Times* a következőképpen ír a magyar helyzetről: A helyzet oly feszült, hogy az elhamarkodott ítéletmondást maga a dolog természete tiltja. De különösen a külföldnek nem szabad az eseményeket felületesen megítélnie. A magyar politika szekere annyira kátyuba jutott, hogy közvetítő szónak már alig juthat szerep. Nem tudjuk, hogy a mostani igen tökéletes választási rendszerben kifejezésre jutó nemzeti akarat tartósan fogja-e támogatni *Apponyi* gróf politikáját. De ha beállana is ez az eset, reméljük, hogy Magyarország a legnagyobb mérsékletet fogja tanusítani az uralkodójával támadt kontroverziában, a ki nyilván joggal állíthatja magáról, hogy tisztábban lát a szőnyegen fekvő kérdésben, mint Budapest vagy Bécs bármely államférfia.

A *Morningpost* a következőket írja: A magyar koalíció vezetőinek egyszerűen az az álláspontja, hogy nem veszik át a kormányt, ha bizonyos kérdésekben, a melyek a monarchia közös ügyét érintik és a melyekre nézve a belső jogát Ausztria nem fogja feladni, nem járhatnak el saját céljaiknak megfelelően. A mig nem kormányozhatnak saját céljaik sze-

rint, addig tarthatatlanná teszik a helyzetet mindenki számára, a ki kísérletet tesz a kormány átvételére. A szombati fogadásnál megmondta nekik *I. Ferencz József* ő felsége, hogy mint a többség képviselőinek, átt kell venniük a kormányt, de Magyarország kormányát, nem pedig Ausztria-Magyarországot. Más szóval az uralkodó kifejezést adott annak, hogy Ausztriának hozzászólási joga van minden közös ügy elintézéséhez. *Ferencz József* cs. és kir. nem mint egy abszolút uralkodó, hanem egyszersmind Ausztria népeinek képviselője gyanánt is beszélt. A magyar koalíció vezetői csak azoknak a politikusoknak a rokonszenvét fogják megnyerni, a kiknek az az egyedüli céljuk, hogy lehetetlen szitációt teremtsenek. Ausztriának különben joga van más kérdések elintézéséhez is hozzászólni, mint a melyekről az uralkodó megemlékezett.

A *Daily Telegraph* így ír: Senki sem nézheti aggodalom nélkül azokat a bonyodalmakat, amelyek az utolsó években *Ferencz József* cs. és kir. ő felségét körülveszik. Anglia soha bensőbb és lojálisabb barátságot nem táplált uralkodóval szemben, mint vele, *Ferencz Józseffel* szemben, akit egész életében a politikai bajok és izgalmak egész sora kísér. Ma hosszú, dicső uralkodásának legsúlyosabb válságával áll szemben ez a tiszteletré méltó uralkodó. De a nehézségeket soha sem idézte elő maga az uralkodó. Nincs uralkodó, aki birodalma minden részének jólétén oly fáradhatatlan szorgalommal dolgoznék, mint *I. Ferencz József*. *Ferencz József* ő felsége és a magyar nép között felmerült kérdésben nem vehetik ki maguknak a bíró szerepét az angolok, akik hódolattal és hálával viseltetnek *I. Ferencz József* iránt, rokonszenvvel vannak eltelve *Kossuth* honfitársai iránt. Ha azonban a válság megoldására nem találnának egyhamar módot, úgy az osztrák-magyar surlódások egész Közép-Európát izgalomba ejtheti. Ezután az özönvíz. De mi lesz az özönvíz után?

Zichy János gróf.

— Az Alkotmány intervjua. —

Napok, sőt hetek óta sok kombináció, találgatás, tervezgetés, pletyka, ráfogás központja ifju dr *Zichy* János grófnak kétségkívül igen becses, tartalmas politikai egyénisége. Szemben ezekkel a híresztelésekkel, amelyeknek többnyire meg van az a titkos tendenciájuk is, hogy a nemes gróftan a katolikus törekvések kiváló vezéregyéniségének kellemetlenkedjenek, *Zichy* gróf most az Alkotmánynak a következő felvilágosítást adta a róla terjesztett politikai mende-mondákról.

— Nem érti a lapok rávonatkozó hireit, amelyek nevével kapcsolatban állandóan forgalomba kerülnek s amelyeknek semmi, de éppen semmi pozitív alapjuk sincsen. Nem volt Bécsben, nem is lesz Bécsben. Semmit sem tud arról, hogy a csütörtöki királyi audienciára hivatalos volna s azon részt venne. Most jött vadásatról s hazautazik birtokára a fejérmegyei Nagylángra. A konfuzió, mert adott körülmények között csakis arról lehet szó, a gróf szerint legnagyobb valószínűséggel onnan származhatik, hogy összetévesztik fivérével, *Zichy* Gyula gróffal, Őszentsége szolgálattevő kamarásával, aki most szabadságon van. *Zichy* Gyula gróf tudvalevőleg császári és királyi kamarás is s mint ilyen részt fog venni a csütörtöki audiencián. Ez a részvétel mintegy udvariassági aktus, a kamarás hódolatát fogja bemutatni, mint azt ilyenkor szokás. Ez az udvariassági aktus minden

politikai háttér nélkül, pusztán az általános kihallgatások keretében fog lefolyni.

Hozzá teszi még Zichy Iános gróf a közlöttekhez, hogy amióta a néppárt elnökségétől megvált, semmi cselekvő szerepet sem kíván betölteni a politikában, hanem csak mint távoli szemlélő figyeli az eseményeket.

A kibontakozásban tehát nemcsak vezérszerepet nem játszhatik, de *közvetítő sem kíván lenni*.

Körülbelül ezek azok, amiket fővárosi katolikus lapársunk késő éjjeli telefonjelentése szerint, vele Zichy János gróf közölni szives volt. Nagy lelkét és mindenkéül fölért becsülésre érdemes politikai egyéniségét újabb oldalról mutatja be ezzel a nyilatkozatával a nemes gróf a közvélemény előtt, amelyet a rosszakaratu aknamunka, irányában már-már elfoglaltá tett.

Stark Gyula jubileuma.

Fényes ünnepségre készül városunk közönsége. Stark Gyula október 1-én, vasárnap 40 éves tanítói jubileumát ünnepli. Alig van Nagyváradon, aki őt ne ismerné s ki róla a legjobb véleménynyel ne lenne. Igen; Stark Gyula népszerű ember s ezt kiváló értelmiségének, nagy szívóságának, szerény, meggyerő modorának köszönheti. Az ő jubileuma tehát valóban a társadalom ünnepe.

Dr Szemrecsányi Pál megyés püspök ur önmagyméltósága is kegyesen emlékezik meg e napról s az ünnepelthez sajátkezű aláírásával a következő kegyelmes leiratot intézte:

2342—1905.

Tekintetes Igazgató-tanító Ur!

A napokban tölti be Tekintetes Uraságod a kegyuraságom alatt álló nagyvárad-olaszi-i r. k. fiúiskolában tanítói működésének negyvenedik évét.

Negyven év — különösen a tanítás nehéz és felelősségteljes munkájában eltöltve — hosszú idő, Isten nagy kegyelme, s ki ezt eléri, méltán adhat hálát érte az isteni Gondviselésnek.

A gyermekek ártatlan szívében a vallásos és hazafias érzelmeket életre kelteni és ápolni, fogékony lelkükkel az igazságokat megismertetni, aggodó gondossággal megóvni őket minden fenyegető rossztól, példával és tanítással vezetni a jóra — mindez nagy feladat és szent kötelesség, melynek teljesítésére a fáradságot nem ismerő munka mellett csak az isteni Mester kegyelme segít. Tekintetes Uraságod ezeket szem előtt tartva és átérzve, a hosszú idő alatt mindenkor egész szíveddel s teljes lélekkel felelt meg magasztos hivatásának. Midőn e negyven éves jubileuma alkalmával hasznos tevékenysége fölött főpásztori elismerésemet nyilvánítom, szívemből kívánom, hogy a katolikus tanügynek szentelt életét kísérje és jutalmazza a jó Isten fogyhatlan áldása.

Szives üdvözléssel

Ausseeban, 1905. szeptember 15.

Szemrecsányi Pál s. k.
nagyváradai l. sz. püspök.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Október 1. A hegyközség közgyűlése.

* **Személyi hír.** Radu Demeter nagyváradai görög szertartású római katolikus megyéspüspök Zezárról, ahol vasárnap templomot szentelt, tegnap esti 7 órakor Nagyváradra visszaérkezett.

* **Gyűlések a városházán.** A pénzügyi szakbizottság által a városi tisztviselők és alkalmazottak fizetésrendezésének ügyében kiküldött ad hoc bizottság nem mint kitűzve volt szeptember hó 29-én, hanem október hó 3-án, kedden délután 3 órakor tartja meg ülését. — Nagyvárad város pénzügyi szakbizottsága pedig október hó 7-én, szombaton délután 3 órakor a városháza bizottsági termében gyűlést tart.

* **Karg ezredes kitüntetés.** A nagyváradai háziezred kitűnő parancsnokát, báró Karg ezredest, kinek érdemeit már több alkalommal volt alkalmunk méltatni, szép és méltó kitüntetés érte legfelsőbb helyről. A király ugyanis bebenburgi báró Karg János ezredesnek, a nagyváradai 37. Józsefgyalozezred parancsnokának ezredparancsnoki minőségben teljesített kitűnő szolgálatai elismerésül a III. osztályú vaskorona-rendet adományozta a díj elengedésével. A kitüntetés híre őszinte örömet keltett Nagyváradon mind a hadsereg, mind a polgári társadalom körében s mindkét részről sokan keresték fel jókívánataikkal a népszerű ezredparancsnokot.

* **Hegyközségi birtokosok közgyűlése.** A nagyváradai hegyközségi birtokosság választmánya által a f. évi rendes őszi közgyűlés határidőjéül 1905. évi október hó 1-ső napjának d. e. 11 órája tüzetett ki. Felkérem ennél fogva a hegyközségi birtokosságot, hogy ezen a városház termében tartandó közgyűlésen, melynek tárgyát a f. évi általános szüret idejének megállapítása fogja képezni, megjelenni sziveskedjenek. Kelt Nagyváradon, a hegyközségi birtokosság választmányának 1905. évi szeptember hó 23-ik napján tartott üléséből. Bordé Ferencz, vál. jegyző.

* **A katonai hatóság megkeresése.** A nagyváradai katonai állomás parancsnokság Czankl vezérőrnagy aláírásával megkeresést intézett a város tanácsához tegnap, melyben hivatkozva a hadtestparancsnokságtól kapott rendeletre, tudtára adja a tanácsnak, hogy meggyezésre kell jutnia a katonai állomásparancsnokságnak a város hatóságával az iránt, hogy az esetleges katonai kolerás betegek elkülönítetten hol helyeztessenek el. E czélból a vezérőrnagy arra kéri a tanácsot, hogy az ügyben egy bizottságot hívjon egybe értekezletre, melynek idejéről a parancsnokságot is értesítse, hogy arra képviselőt küldjön.

* **Járvány a megyében.** Biharvármegye közegészségi ügye nem a legerősebb lábón áll, mint a berettyó-ujfalusi főszolgabíró jelenti járásában Vekerd, Focsaj és Furta községekben egy esetben hasihagymáz fordult elő. A cséffai járás főszolgabírójára pedig Okány községben egy esetben légszó diphteria eset felléptéről tesz jelentést. A betegségek helyén a legmesszebb menő óvintézkedések tétettek meg.

* **Tűz Nagyürögdön.** Szombaton egy ház gyuladt ki Nagyürögdön községben. Mint a legtöbb falusi ház ugy ez is nagyobbbrézt fából készült és már rozzant is volt. A falu lakossága mindent elkövetett, hogy megmentse a házat, azonban nem sikerült, hamuvá lett az egész épület. A tűznek emberélet is esett ál-

dozatul. Ugyanis több elszánt ember bemerészkedett az égő házba, hogy onnan, ami menthető, azt megmentse. Azonban a tűz csakhamar bejutott a szobába és az ott levő emberek ruhái is meggyuladtak, melytől veszedelmes égési sebeket kaptak. A sebesültek közül két férfit és egy asszonyt beszállítottak a biharmegyei kórházba, ahol reggelre az asszony, Popa Virág égési sebeibe belehalt. A két férfi halállal vívódik.

* **Az elemi iskolai oktatás télen.** Dr Baróthy Akos városi főorvos közegészségügyi érdekektől indítva azzal az indítvánnyal lépett tegnap hivatalos előterjesztésben a polgármesterhez, mint a községi iskolaszék elnökéhez, hogy tegye meg a lépéseket az iskolaszékben az iránt, hogy az elemi iskolákban, legalább a két alsó osztályban a téli hónapokban nem nyolcz, hanem kilencz órakor kezdődjék a tanítás s inkább egy órával később érjen véget. A főorvost javaslata megtételére az indította, hogy nézete szerint a téli időszakban, különösen az apróbb iskolás gyermekek körében föllépő hűlésből eredő betegségek szülőök a tanítás korai kezdete. Azt mondja a főorvos, hogy az iskoláktól távol pld. a szőlőhegyen lakó elemi iskolai növendékeknek, mert onnan is tekintélyes számmal vannak már 5 órakor kell kelniök s fél 7-kor még sötétben indulniök, hogy elérkezzenek 8 órára az iskolába. Már most ebben a kora reggeli órákban még metszőbb, élesebb a hideg s mivel legtöbbje szegény sorsu s ruházata nem megfelelő az időjáráshoz, innen van télen a növendékek közt a kedvezőtlen egészségi állapot. A főorvos ezt a 9 óras kezdetet október 1-től, április 1-ig terjedő időre kéri behozni. Más városokban már több helyt behozták ezt a rendet. A javaslat az iskolaszékben legközelebb napirendre kerül.

* **Az önkéntesek tisztí vizsgája.** Tegnap kezdte meg a Zöldta-szálloda nagytermében a 39. gyalozezred önkénteseit vizsgálni Czankl Rezső dandárparancsnok elnöklete alatt a katonai vizsgáló bizottság. A debreczeni önkéntesek nagy számánál fogva vizsgájok elhuzódik e hó 27-ig, 28-án délután lesz aztán a praktikus vizsga a gyakorlati szabályzatból azon önkéntesek részére, akik a gyakorlati kiképzés időszakában e tárgyból jó eredményt feltüntetni nem tudtak. A nagyváradai önkéntesek közül ilyen gyakorlati vizsgát hallomásunk szerint három önkéntesnek kell tennie, melynek befejezte után történik meg a vizsgálat eredményéhez képest őrmesterré való előléptetésök. Háziezredünk önkéntesei még szombaton végeztek, s értesülésünk szerint önek kivételével mindannyian megteleletek a kívánalmaknak. Megbukni ketten buktak mindössze, de nekik is kilátásuk van a szabadságolásra. Így hát önkéntes őrmestert előreláthatólag csak 29-én látunk majd először a korszón... egy-két napig s azután... vivant sequentes!

* **Meghalt nyakszirtmerovadásban.** A napokban megirtuk, hogy Érszemjén községben Kiss Tógyer nevű ember nyakszirtmerovadásban megbetegedett, mint az érmihályfalvai főszolgabíró jelenti az alispánnak, a megbetegedett ember most megishalt, mire a legszigorubb óvintézkedések lettek elrendelve.

* **Halálozások.** Részvétellel értesülünk, hogy Szima János városi végrehajtó és a nagyváradai görög katolikus egyház gondnoka szombaton este 7 órakor rövid szenvedés után életének 63-ik, boldog házassága 33-ik évében elhunyt. Szima szombaton késő délután a Rhédey-kert felé ment sétálni. Utközben rosszul lett s egy katonát kért meg, hogy szállítsa haza, mert nagyon rosszul van. A katona kocsiára ültette Szimát, melléje ült s megindultak a kocsiival Szima Szaniszló utcza lakása felé. Alig haladt a kocsi néhány lépésnyire, Szima kiszendedett s a katona már csak mint

halottat szállíthatta haza. Az elhunyt végrehajtó temetése tegnap délután négy órakor ment végbe a gör. kath. egyház szertartása szerint a Szaniszló-utcai gyászházból nagy részvét mellett. A megboldogultat kitetjédt család gyászolja.

Mányi Aurél pinczér folyó hó 24-én 42 éves korában elhunyt. Haláláról a pinczér-egylet adott ki gyászjelentést. Temetése ma, kedden délután 3 órakor lesz a Magyar-utcai gyászházból. Az elnökség kéri az egylet összes tagjait, sziveskedjenek a végtisztességen megjelenni s a testületi gyászkísérethez csatlakozni. Gyülekezési hely a pinczér-egyleti iroda, délután 2 és fél órakor.

*** Szélhámos ifju urak** Két veszedelmes notórius szélhámos fiatalember működik most Nagyváradon. *Anerbach* Márkus rövid-árús panaszt emelt a rendőrségen, hogy vasárnap délelőtt a sátrához ment két fiatalember s négy korona nyolczvan fillér értékű fuszekliket vásároltak. Azonban mivel aprópénzük nem volt, arra kérték *Auerbachot*, hogy küldjön el valakit a vásárolt árukkal a lakásukra, ahol majd az összeget kifizetik. Nevezett fia a realiskoláig ment velők, ahol kijelentették, hogy az az ő lakásuk, azonban a pénzt az *Andrényi* üzletben fogják kifizetni. Ennek igazolására 4 korona nyolczvan fillérről szóló számlát is adtak, azonban az *Andrényi* üzletében a vásárlásról semmit sem tudtak és a számlát benyújtó fiut elutasították. Mire a panaszos fia a realiskolához visszament a két fiatalembert sehol sem találta. A pénz lefizetése végett mindez ideig nem is jelentkeztek. — *Skripek* János Vitéz-utca 13. sz. a. lakó csizmadia inast pedig a tegnapi nap folyamán csapta be ugyanezen két fiatalember. Ugyanis gazdájának sátránál egy pár csizmát megvétel végett az ismeretlen két fiatalember azzal választott ki, hogy nem levén aprópénzük, majd a lakásukon fizetik ki. A nevezett inas egész a *Széchenyi*-térig vitte utánnuk a csizmát, ahol aztán elkérve tőle, beküldték a *Széchenyi* szálloda portásához, hogy azt hívja ki, addig ők megvárják, mire az inas a portással kiment az utcára, sem a fiatalembereket, sem a csizmát nem látta. Amennyiben valószínű, hogy többeket is meg fognak károsítani a szélhámosok, tájékoztatás végett a rendőrség nyilvánosságra hozza személyleírásukat. Egyik 26—28 éves, alacsony, barna himlőhelyes arcú bajszatlan, barna ruhát és fekete puba kalapot viselő, urias kinézésű egyén. A másik 33—34 év körüli magas sovány, kissé pirosas arczszínű, veres bajszú, szürke ruhát, szürke kemény kalapot és piros nyakkendőt viselő szintén urias kinézésű. Egyébként a rendőrség is nagy aparátussal nyomozza őket, de jó lesz résen lenni minden kereskedő s iparosnak.

*** Ribillió a nagypiaczon.** A Nagyvásártéren tegnap délután 5 óratájt csinos kis botrányt provokált két atyafi. *Salánki* István nyomdai kerékhajtó munkás összeszólkkozott *Popovits* gunynéven *Bába* Mihály a rendőrség előtt ismeretes napszámossal. Az összeszólkkozás oka *Salánki* szerint az volt, hogy *Popovits* 5 koronának felváltásával több falusi embert megrövidített és ezt *Salánki* szemére vetette neki. Az összeszólkkozásból verekedés lett és a verekedés hevében *Salánki* forgópisztolyt rántott elő és *Popovits* nak bal karjába lött. Mindkettőjüket azonnal bekisérték a rendőrségre, honnan a sérültet a kórházba vitték, *Salánkit* pedig letartóztatta a rendőrség.

x **Rákos** könyvnyomdáját és papirkereskedését áthelyezte *Kossuth* (Sas) utca 2 sz. alá, hol eddig a *Schönfeld* könyvkereskedés volt, a csödtömeget megvásárolta s azon árukat amíg a készlet tart a legolcsóbb árban árúsítja; Rákos régi üzlete *Kossuth*-utcán csak e hó végéig marad nyitva. 1313.

x *Lapunk* t. olvasóközönségének szives figyelmét felhívjuk **Cziller Imre** előnyösen, ismert, jóhírnevű divatúró czég lapunk mai számában közölt hirdetésére.

x **A Lloyd-kávéházban** ma este *Dula* Miklós elsőrendű zenekara hangversenyez.

Pannónia étterme és téllkert.

Első minőségű **Dréher-féle KORONA-SÖR**, termelőktől beszerzett **kitünő BOBOK**; továbbá izletes villás-reggeli **zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.**

Tisztelettel

KARNER GYULA vendéglős.

Igazságszolgáltatás.

Emberölési kísérlet a férj ellen.

— Esküdtszéki főtárgyalás. —

Bujdosó Istvánné, *Katona* Zsófia 36 éves báránfi napszámosné bár tizenöt esztendeig élt együtt az urával és két gyermekük van, az utóbbi években örökösön hadilábon állott vele. Az asszony ledér életet élt, a faluban többlet folytatott viszonyt, itt-ott keresetforrásként is üzte a bűnt, amit a férj persze nem vehetett valami jó néven. Pláne rajt is érte az asszonyt egy alkalommal a pásztorórán. Az örökös perpatvar a férj viszont csapodársága, a kölcsönös megunás, az idén, május 18-án az éjjeli órákban emberölési kísérletre birták az asszonyt, aki szabadulni akart urától. Lefekvés előtt civakodtak, aztán nyugalomra tértek éjjel 10 óra tájban, a férj elaludt, felesége előrántotta a borotvát a szekrényből s élével végighuzta férje nyakán. A bűncselekmény itt szinte tragikomikus fordulatot vett. A vágás nem volt biztos, a férj még alig szenderült el, rátámadt a tettenért asszonyra, aki rémülten menekült előre s elbujt az udvaron. A férj nyomban orvoshoz szaladt, aki súlyos sebet bekötözte s ma már semmi baja sincs, csak a mély vágás nyoma maradt meg örökemlékül a nyakán.

Ezt a bűnyűgyet tárgyalta tegnap az esküdtbíróóság. A szakbíróóságban *Csulyok* Béla dr. elnökölt, szavazóbírák voltak: *Bisaterszky* Elemér dr. és *Korn* Lajos dr. A vádhatóságot *Popp* Sándor dr. alügyész képviselte, a védelmet pedig *Lánczi* József dr. ügyvéd helyett *Dénes* Sándor dr. vitte.

Bujdosó Istvánné sovány, elhanyagolt külsejű asszony, bűnösségét töredelmesen beismerete. Mentségül fölhozta, hogy férje rosszul bánt vele az utóbbi öt év alatt. Keresetéből nem jutott neki, koplaltatta, ütlegette és ő is tulnézett rajta. Kabára járt asszonyok után *Bárán*don is tilosban mesterkedett.

A vádlott kihallgatása után a bizonyítási eljárás következett. Elsőnek a sértett férjet, *Bujdosó* Istvánt hivta fel tanuságtételre az elnök. Zömök, jól táplált 38 éves napszámos, aki fekete szemüveget hord, miután egyik szeme világát mostanában vasuti munka közben elvesztette. A vallomást törvényadta jogánál fogva megtagadta.

Szabó Lajos tagbaszakadt 30 éves parasztdonzuán volt a következő tanu, aki kidüllesztett mellet mondta el kalandjait a bíróságnak. Neki is volt szeretője a megtévedt asszony. Kinek honorárium fejében, kinek bérmentve.

— Igaz ez? — kérdi az elnök a megtört vádlottat.

— Igaz, feleli sirva.

Aztán a szomszédok tanuskodtak, akik nem valami sok jót mondtak az asszonyra s bizonyos ellenszenvvel vallottak. Igen jóízű tanu volt *Nagy* Józsefné, *Deli* Eszter, a vádlott

keresztkomaasszonya, aki bár megmondotta, hogy évek óta haragosa a vádlottnak, menteni igyekezett. Hát még az öreg *Nagy* Istvánné *Galgóczi* Erzsé!

— Jaj kérem, amit egy nap keresek, másnap megeszem, feleli általános derűtség között az elnöknek.

— Irni, olvasni tud?

— Tudnék, ha látnék.

Semmi lényeges adatot nem tudott, így aztán meg sem eskették a kedélyes öreget. A kérdések tekintetében a vádhatóság a hitvestárs elleni szándékos emberölés kísérletére nézve tett föl kérdéseket, a védelem az erős felindulást foglalta külön kérdésbe. A tárgyalást itt félbeszakították s délután három órakor folytatták. A törvényszék mindhárom kérdést elfogadta és föltette. A pörbeszédnek alhangzása után, hosszas tanácskozás eredményeképp az esküdtszék kihirdette verdiktjét, amely a védelem álláspontját nem fogadta el s bűnösnek mondotta a vádlottat a hitvestárs ellen intézett szándékos emberölés kísérletében. A bíróság *Bujdosó* Istvánnét 4 évi fegyházra ítélte s a büntetésből 3 hónapot kitöltöttnek vett. A védő semmisségi panaszt jelentett be.

A vádlott göröcsösen zokogott. Mikor a börtönőr kivezette, kopott, szegényes anyja furakodott a közelébe és mindenáron beszélni szeretett volna vele. Sirt a kellemetlen külsejű öreg s batyujában kenyeret, almát, pogácsát, meg egy kis hust hozott szerencsétlen sorsra jutott lányának.

A haragvó testvér. *Brindás* Gyurka gyűlölte mostohatestvérét, *Brindás* Gábort. Miatta rövidült meg az örökségnél, aztán meg bíró szeretett volna *Vársonkolyoson*, pedig ott évek óta közmegelegedésre *Bridás* Gábor a falu bírja. Így aztán, ahol tehetete, bosszúságot, bajt szerzett neki testvére Gyurka. Legutóbb ráfogta, hogy betört a kamarájába s onnan sok mindent elemelt. Erre hamis tanukat is bérelt s följelentést tett a bíróságnál. Ebben aztán benn törött a bicskája. A tanuk a tárgyaláson leleplezték a turpisságot s a pénzt, részben akkor, részben a tegnapi tárgyalás folyamán letették a bíróság asztalára, amivel felbérelték őket. Most aztán hamis vád és hamis tanuzásra csábítás miatt indították meg *Brindás* Gyurka ellen az eljárást. Ekkor újabb hamis tanukat igyekezett föl fogadni. De ezek is leleplezték a tegnapi tárgyaláson. Így aztán a törvényszék első büntetőtanácsa *Millye* Gyula elnöklete alatt 9 havi börtönre és 10 napi börtönre átváltoztatható 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

TANÜGY.

Az iskolaszék ülése. Nagyvárad város iskolaszékének tagjait a városház bizottsági termében f. hó 28-án, csütörtökön d. u. 4 órakor tartandó rendes havi gyűlésre tisztelettel meghívom. Nagyvárad, 1905. évi szeptember hó 17. *Borde* Ferencz, iskolaszéki alelnök.

SPORT.

Ügető-verseny Nagyváradon.

Vasárnap délután ment végbe közepes érdeklődés mellett az ügetőverseny. Az igaz, hogy az ingyenes helyre minden jegy elkelt, lévén a beléptidij 0, azonban a többi helyek nem igen voltak népesek. A megjelentek mindvégig a legnagyobb érdeklődést tanusították.

Jelenvoltak: *Des* Echerolles-Kruspér Sándorné, dr. *Miskolczy* Ferenczné, *Miskolczy* Agnes, *Korda* Rózsika, *Bölönyi* József és neje

Lázár Márton és családja, Szunyogh Lóránd és családja, Bartos Elemér, Balázsházy Iván, dr. Teleszky Béla, Imrik Ferencz és neje, Kovásznay Géza, Wavrek Kálmán, Olasz Elemér, Fráter Emil, Liptay Béla stb.

Két órákor vette kezdetét a verseny, a mely a következő sorrendben ment végbe.

Biharmegyei díj. Kettős fogatok versenye. Távolság 5000 méter. Díj 800 kor., ebből az elsőnek 500, a másodiknak 200, a harmadiknak 100. Elsőnek érték be Kiss Ernő: Bakfis és Bravója (hajtotta a tulajdonos), másodiknak Olasz Elemér: Daru, Gólyája (hajtotta a tulajdonos).

Nagyvárad város díja. Egyes fogatok versenye. Távolság 2500 méter. Első díj 500, második 100, harmadik 50 korona. Elsőnek ért be Kiss Ernő Bravója, másodiknak Olasz Elemér Iczája és harmadiknak Kiss Ernő Koczosa.

Magyar kir. földművelésügyi miniszter ur díja. Kettős fogatok versenye. Távolság 7000 méter. Első díj 700, második 200 és harmadik 100 korona. Elsőnek érték be Kiss Ernő: Bakfis és Bravója (hajtotta a tulajdonos), másodiknak Olasz Elemér: Daru és Gólyája (hajtotta a tulajdonos) és harmadiknak Liptay Béla: Mozdony és Parázs-a.

Báró Mannsberg emlékversenye. Egyes fogatok. Távolság 2500 méter, Első díj 450, második 100 és harmadik 50 korona. Elsőnek jött be Kiss Ernő Cságója, másodiknak Olasz Elemér Iczája és harmadiknak Kiss Ernőnek Bakfisa.

Vigaszverseny. Kettős fogatok versenye. Távolság 3750 méter. Első díj 500, második 200 és harmadik 100 korona. Elsőnek jöttek be Liptay Béla Mozdony és Parázs-a (hajtotta a tulajdonos), másodiknak Fejér József Abránd és Kitty-e (hajtotta Korbuny) harmadiknak Fráter Emil Sebes és Pajzánja (hajtotta a tulajdonos). Öt óra után a verseny véget ért és ezzel együtt befejeződött a bónékuti hivatalos élet, az idén már csak az intézetekből ki-kí ránduló gyermekek hangos lármája fogja azt kissé megélni.

TÁVIRATOK.

A válság.

A vezérőlbizottság.

Budapest, szept. 25. (Saját tud. táv.) Délután 5 órákor folytatta értekezését a vezérőlbizottság, melynek ülése ezúttal természetesen nagyon népes és látogatott volt. Részt vettek benne: *Kossuth, Apponyi, Andrássy, Zichy* Aladár gróf, *Batthyány* Tivadar gróf, *Bánffy, Darányi, Kaas Zichy* Jenő gróf, *Thaly* Kálmán, *Tóth* János, *Vázsonyi, Eötvös, Polónyi, Holló, Bartha, Sággy.* A bizottság egyhangulag kimondta határozatilag, hogy a király propozíciói oly mélyreható kérdéseket érintenek, hogy mindazoknak együtt kell működniök, a kik a magyar alkotmány épségét szívükön viselik. *Együttes konferenciára* hívták tehát az összes ellenzéki képviselőket október 3-án délután 5 órára.

Tüntetés a fővárosban.

Esti fél 7-kor a nép sűrű tömegben a függetlenségi pártkör helyisége elé vonult. A Kossuth-nótát énekelték. *Kossuthot, Apponyit* kívánták hallani, akik aztán végre is engedni voltak kénytelenek a hatalmas tömeg óhajának és szólottak a néphez, melyet *összelátásra és kitartásra* buzdítottak. A nép helyenkint viharos éljenzésbe tört ki. Itt-ott *szociáldemokrata* csoportok abczugolni próbál-

koztak, ezeket azonban a pofonok csattanó zápora fogadta és nyomban elhallgattatta. A nép aztán *Vázsonyit* akarta hallani, aki szintén teljesítette a közönség kívánságát. Aztmondotta, senki se hallgasson a *hecstelő bérenczekre* és ne engedje magát félrevezetelni. *Nyugalommal és méltósággal* kell helytállni.

Verekedések az utcán.

A szociálisták ezalatt újból zavarni kezdettek. Ebből nagy verekedés támadt. A zavargó vörösök futásnak eredtek, pokoli zsvaj töltötte be az utcákat. A pártkör erkélyéről békés szétoszlásra szólították a népet, mire az el is vonult.

A pártkörrel szemben, a *Független Magyarország* szerkesztősége előtt újból megállapodott a hatalmas néphullám. Itt *Lengyel* Zoltán beszélt. A tömeget a lovasrendőrök széleszlatták. Persze nem a leggyöngédebben. A legnagyobb ribilíó azonban mégis csak a *Népszava* szerkesztősége előtt volt. A tüntetők ide is eljöttek pro et kontra nagy tömegekben s itt aztán óriási kavardás, zajongás, zsvibongás és kemény verekedés támadt, amelynek emlékei sokaknál ugyan csak maradandók lesznek. *A mentők is kivonultak.* Egy embernek teljesen bezúzták a fejét. Kisebb-nagyobb sérülések bőven fordultak elő.

A függetlenségi párt.

A vezérőlbizottság ülése után a függetlenségi külön *pártértekezletet* tartottak. A vezérek beszámoltak bécsi utjokról. *Kossuth* felszólította a képviselőket, *hogy keressék föl kerületüket és agitáljanak* de maradjanak meg mindenkor *szigorúan a törvényesség alapján.* A párt egyhangú helyesléssel tudomásul vette az előterjesztéseket s jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a császárvárosban megfordult vezérnek.

Cziráky késése.

Ellenkező híresztelésekkel szemben, jelentésünk szerint a király vasárnap délután harmadfélórakor kihallgatáson fogadta *Goluchowskit* és *Cziráky* grófot. Az audienciának csak három órákor lett vége. Ez okozta, hogy *Cziráky* gróf elkésve ért a Bristolba.

A kormány keze.

A vezérőlbizottság már egy héttel ezelőtt értesült róla, *hogy a bécsi audiencia hogyan fog lefolyni.* Miután az akkori értesülések szomorúan beváltak, beigazolódtott most a hiteles forrás azon állítása is, hogy a bukott kormány keze volt a dologban, *az gondolta ki és erőszakolta keresztül az egészet.* Maga *Apponyi* is azt mondta egyik újság tudósítójának, hogy a Bécsben történtek nem leplek meg s csak azért ment el az audienciára, mert *nem negligálhatta a király meghívását.*

A vármegyék.

Egy függetlenségi estilap értesülése szerint október 3-án meg fogják vonni a *megyék dotációját.* A vármegyék egyébként állandóan derekasan szolgálják a

nemzet ügyét. Legutóbb Hevesmegye mondotta ki mai közgyűlésén, hogy mélyen sajnálja a bécsi elszomorító eseményeket, a koalíciót üdvözli.

A tőzsde.

Az a hír terjed a tőzsdén, bár kevés hívőre talál, hogy most *Wekerle* megy audienciára.

Politikai öngyilkosság.

A Voss. Zeit. azt mondja, ha az ellenzék belemegy a katonai kérdések kapcsolásába s a nemzeti követelményeket föladja, ez nem lenne egyéb részéről, a politikai öngyilkosságnál.

Fejérváry redivivus?

A N. Fr. Pr. foglalkozik az esetleges újabb Fejérváry-kabinettel s arra a konkluzióra jut, hogy Fejérváry újabb kinevezése csak úgy lenne lehetséges, ha a király ráhagyná régi javaslatait és hozzájuk járulna.

A vámkonferencia.

Budapest, szept. 25. (Saját tud. táv.) Mint Bécsből jelentik, a vámkonferencia befejezte tanácskozásait s teljes megegyezésre jutott.

NYILTTÉR.

Arnheim S. J. cs. és kir. udvari szállító

pénz-szekrény

és tressorgyár

BUDAPEST.

Gyár: V. Árbocz-u. 3. (Váczi-út mentén.)
Mintaraktár: V., Erzsébet-tér 17. sz.
Tűz, betörés és thermitbiztos pénzszekrények, pánccszekrények, pánccszobák. Tűzmentes könyv- és okmány szekrények. Safe Depositok.

REGÉNYCSARNOK.

Szomszéd kishojtárja.

13.

— Elbeszélés. —

Irtá: Akhandesz Istrán.

Most már látta Magdát, nem kívánt többet látni: lasu léptekkel távozott a kert végéig. Ugy reszketett minden tagja, nem birt menni, le kellett ülni pihenni.

A régi legénykori cifra szür volt a nyakába vetve, leterítette, úgy mint régen s öntudatlanul kereste az újjában a furulyáját, a hajdani jó barátot, be sokszor megvigasztalta vele magát, — meg mást.

Nem volt a kezébe már régen, nem tudott bele fujni! Pedig hányszor kérte a felesége nyári estéken: »Andriskám! — Ugyan furulyáz már egy kicsit! — mondta. Soha nem tette meg a kedvéért, — hogy is ne.

Valahányszor a hangját hallotta, mindig eszébe jutott Magda, de most elkezdte fujni.

Nem tudott a lelkén mással segíteni, mint egyedül a furulya szóval, hát fujta.

Ugy sirt, úgy jajgatott az a száraz fűzfa

egy egész elhibázott élet panaszja beszélt annak a halvány lánynak, ott a — tornác alatt. Elmondott neki mindent, hisz csak egyedül neki tudott az vigaszt hozni, — ha nehéz volt az élet. Remény, biztatás, minden benne volt hajdan ebben a furulya szóban!

Egyszer aztán vége szakadt mindennek, reménynek, furulya szóknak és most egyszerre megint megszólal... De haj! — micsoda hangok ezek!

— Hová lett a régi hang? — Másképp szól most nem úgy mint régen. Most sir-sir keservesen, — egy rég összetört boldogságot sirat, nem vigasz, csak egy végnélküli panaszhang...

Nagyon zsémbelt másnap reggel Magda öreg néjje, mikor felkelt és ott találta a lányt eszméletlenül, egészen át volt fázva, a teste csupa jég.

— Ugyan-ugyan, te lány! — szólt mikor Magda magához tért. — Erdemes azért a haszontalan emberért úgy emészteti magad? — Ne gondold rá! — találsz te is mást, — még különbet is. — Nézd csak! — folytatta az öreg asszony: Söreghy úrfi hazajött éppen az imént járt erre és téged kérdezett, hogy mit csinálsz!

Magda nem szólt rá semmit, nem érdekelte. Meghült nagyon azon az éjszakán egy hétig feküdt, aztán mégis csak felkelt, nem tudott az ágyban maradni. Valami száraz köhögés vette elő időközönként, néjje aggódott miatta, de ő nem adott rá semmit. »Ne féljen néni, nincs semmi bajom« — mondta Magda.

* * *

Söreghy Tihamér valóban hazajött. Összeszólalkozott az apjával, hát elment gazdasági iskolát végzett, kapott helyett máshol. De most hazajött.

Atyja hirtelen meghalt, édes anyja könnyöngött, hogy ne hagyja újból el, hát engedett. Jó gondalkodott az öreg Söreghy, tisztességes vagyont hagyott fiára; abból is megtudott volna élni, Sass István uraság, azonban jól fizetett, hát elfoglalta atyja hivatalát a tisztartóságot.

Szerette ő is Magdát, azt ez egyszerű paraszt lányt. Egyszerű, de szép, jó szereti és elveszi, boldogabb lesz vele mint bárkivel.

Söreghy Tihamér nem soká gondolkodott, elhatározta, hogy felkeresi Magdát és beszél vele. Az atyja nagyon haragudott, mikor megtudta, hogy fia ki után jár, éppen ezért szólalkoztak össze. Anyja már beleegyezik, hogy elvegye Magdát, nem ellenzi; mert nagyon szereti fiát...

Ugy megijedt Tihamér, mikor a kis szobába lépett s meglátta Magdát: miltől belőle mióta nem látta!

Hol van a karcu termet, hol a szép szemek fénye? Ugyan hol van a régi Magda kit egy évvel ezelőtt itt hagyott? — Ez nem az, csak az árnya.

— Jó napot Magduska! — szólt Tihamér s leült a lánnyal szembe.

— Mi lelte magát, beteg? Hisz úgy néz ki, mintha a sirból kelt volna, miért nem vigyáz jobban magára?

— No, majd eztán másképp lesz, — tudja-e miért jöttem, nem? Megmondom, pedig magának tudni kellene.

— Szeretem Magda! — szeretem igazán! — Eddig nem mondhattam ezt komolyan, mert köztünk állt az apám és én tiszteltem szerettem őt. Nagyobb volt a tisztelet, mint a saját boldogságom. Ezért hagytam el Sárberket nem is volt szándékom visszajönni soha.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Szállítás a honvédség részére.

A nagyvárad állomáson elhelyezett honvéd csapatok részére 1906 évi január hó 1-től 1906 évi december hó 31 ig terjedő időre szükséges kenyér és zab szállításának bérlet útján való biztosítása céljából folyó évi október hó 10 én

délelőtt 9 órakor Nagyváradon a József Ágost főherceg honvéd gyalogsági laktanyában Rulikovszky ut. I. emelet 63. ajtó: levő ezred kezelő tiszt irodájában kizárólag zárt írásbeli ajánlat útján versenytárgyalás fog tartatni.

A szállítás iránt érdeklődők a teljes szövegű hirdetményt és ajánlati mintát a rendőrkapitányi hivatalnál, a kereskedelmi és ipar kamaránál és a biharmegyei gazdasági egyesületnél valamint a megnevezett irodájában megtekinthetik a nyomtatott »Szállítási feltételek füzete« az utóbb említett helyen tekinthető meg, hol annak példánya 16 fillérért meg is szerezhető.

A teljes szövegű hirdetményben foglaltak szerint szerkesztett és kellően felszerelt ajánlatok legkésőbb a jelzett nap délelőtt 9 óráig nyújthatók be, később érkező, vagy távirati uton tett ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

Nagyvárad, 1905. szeptember hó 23.

A m. kir. nagyvárad 4. honvéd gyalogezred parancsnoksága.

A gabonatözsde határideje.

Budapest, szept. 25.

Buza okt. — — — —	15.94
Rozs okt.-re — — — —	12.64
Tengeri április 1906. — — — —	16.16
Zab ápr.-ra — — — —	12.12
Repeze aug.-ra — — — —	21.06

Értéktözsde.

Budapest, szept. 25.

Osztrák hitelrészvény — — — —	669.25
Magyar hitelrészvény — — — —	782.75
Leszámitoló bank — — — —	474.—
Rimamurányi — — — —	588.—
Osztrák-m. államvasuti részvény — — — —	675.—
Közuti vasut — — — —	572.—
Városi villamos vasut — — — —	314.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1905 szept. 25-én.

Magyar aranyjárdék 4% — — — —	1.16
Magyar koronajárdék 4 — % — — — —	96.60
Magyar koronajárdék 3 1/2 % — — — —	88.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4% — — — —	96.75
Horváth-szalvai földtehermentesítési kötvény — — — —	97.50
Magyar nyeresemény sorsjegy-kölesön — — — —	221.—
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön — — — —	166.—
Osztrák járadék papírban — — — —	100.30
Osztrák járadék ezüstben — — — —	101.20
Osztrák járadék aranyban — — — —	119.50
Osztrák korona járadék — — — —	100.55
1860. oszt. államsorsjegyek — — — —	162.—
Osztrák-magyar bankrészvény — — — —	16.45
Magyar hitelbank részvény — — — —	7.86
Osztrák hitelbank intézeti részvény — — — —	6.76
Osztrák-magyar államvasuti részvény — — — —	67.6
20 frankos arany (Napolendor) — — — —	19.10
Német birodalmi márka — — — —	117.42
London vista — — — —	239.77
Páris vista — — — —	95.32
20 márkás arany — — — —	23.47

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUOSKICS GYULA.

Nogáll utcán két kétszobás lakás egyik minden órán, a másik November elsőől kiadó. Értekezni **Mertz** Károly bórkereskedésében, Zöldfa-utcán.

5978—1905. tk.

Árverési hirdetmény.

Csányi Andor kir. közjegyző, nagyszalontai, lakos végrehajtónak — Popa Floáre, Anna kiskoruak és özv. Popa Juonné t. t. gyám kisházai lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 12 kor. közjegyzői díj, 12 kor. 35 f. már megállapított, valamint jelenlegi 15 kor, 35 f. és a még felmerülendő

költségeknek kielégítése végett az 1881 LX. t. cz. 144 §. alapján és a 146 §. értelmében a tenkei m. kir. jbiróság területén levő Kisháza község határában fekvő a kisházai 411 sz. betétben A I 282., 283 hrsz. a foglalt beltelek és a 317 ö. i. sz. a házra és a legelő erdő járandóságra, — azonban a c 2510—900. tk. sz. a özv. Popa Juonné sz. Morár Mária javára bekebelezett haszonélvezeti jog épségben hegyása mellett 605 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban — elrendeltetik, mely alkalmal az ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Az árverés megtartására határidőül 1905 évi október hó 12 napjának délelőtti 10 órája Kisháza község házához tüzetik ki.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság becsárának 10%/- át vagyis 60 kor. 50 f. készpénzben vagy az 1881 LX.t.-cz. 42 § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt m. kir. igazságügyministeri renelet 8§-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX t.-cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A vételár 3 részletben fizetendő és pedig az első 1/3-ad részlet az árverés napjától számított 15 nap alatt, a második 1/3-ad részlet 30 nap alatt; a harmadik 1/3-ad részlet 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától a fizetés napjáig 5 százalék kamat fizetendő. — Ezen árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tkvi hatóságnál és Kisháza község házábanál megtekinthetők

Tenke 1905: augusztus hó 2 án.

A kir jbiróság mint tkvi hatóság

Dr Toperczer,

1318.

kir. jbiró.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsától nyert megbízás folytán a Külváros részen Madár és Kápolna-utcák sarkán levő üres telek eladása céljából 1905. évi október hó 19-ik napján d. előtt 9 órakor a városház bizottsági termében nyilvános árverést fogok tartani.

Árverés alá kerülő telek 434 négyszögmetert tesz ki a városi mérnöki hivatal által készített terryaz szerint, s kikiáltási ára négyszögmeterenként 2 korona — vagyis összesen 868 korona.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10 §-a szolgál mely árverelőik által az árverés megkezdése előtt alulírott küldöttségi elnök kezéhez készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban teendő le.

Az árverésre bocsájtott fenti ingatlanra vonatkozó helyszínrajz és az árverési feltételek alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők s ugyan ott felvilágítások kaphatók.

Árverelni szóval vagy írásban zárt ajánlat útján lehet, a fent kitétt határidőig a szóbeli árverés megkötése előtt adhatók be s ezekhez az előírt bánatpénz vagy ennek a városi pénztárba történt letételét igazoló letéti jegy is csatolandó s árverelő zárt ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy az árverési feltételeket, helysz nrájzat ösmeri s azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja, szóbelileg árverelő az árverés megkezdése előtt az árverési feltételeknek ugyanezen körülmény elősmerése végett aláírni tartoznak.

Árverelői teit ajánlata azonnal, ellenben Nagyvárad város közönségét csakis az árverés eredménye felett hozandó határozatának jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad, 1905. szeptember hó 19-én.

Komlóssy József,

jog- és gazdaságügyi tanácsnok, küldöttségi elnök.

5982—1905. tk.

Árverési hirdetmény.

Csányi Andor kir. közjegyző n. szalontai lakos végrehajthatónak Somle Vaszali rippai lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 18 kor. közjegyzői díj, 10 kor. 75 f. már megállapított, valamint jelenlegi 15 kor. 35 f. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §-alapján és a 146. §. értelmében a tenkei m. kir. jbiróság területén levő Rippa község határában fekvő a rippai 498 sz. betétben A I. 499, 501, 502—1, 503—1, hrsz. szántó, a Maál dülőben, 510—1, hrsz. kert a Maál dülőben 511—1 szántó a Maál dülőben, 1531—2-c, 1532—1, 1533—1, 1536—1, hrsz. szántó a Hodis dülőben, 1534—1, (legelő a Hodis dülőben) hrsz. a foglalt ingatlan és járandóságnak Somle Vaszalt illető $\frac{1}{2}$ -ad részére 795 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, mely alkalommal az ingatlanok a kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Az árverés megtartására határidőül 1905. évi október hó 14-ik napjának délelőtti 10 órája Rippa község házához tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 79 kor. 50 f. készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt. m. kir. igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A vételár 3 részletben fizetendő és pedig az első $\frac{1}{3}$ -ad részlet az árverés napjától számított 15 nap alatt, a második $\frac{1}{3}$ -ad részlet 30 nap alatt, a harmadik $\frac{1}{3}$ -ad részlet 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés

napjától a fizetés napjáig 5 százalék kamattal fizetendő. — Ezen árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tkvi hatóságnál és Rippa község házában megtekinthetők.

Tenke 1905. augusztus hó 2 án
A kir. jbiróság mint tkvi hatóság

Dr. Toperczer,

1820,

kir. jbiró.

Butorvásárlók figyelmébe!

Olcsó

BUTOR

gyári árban, kezesség mellett

háló-, ebédlő-, szalon és wiszoba berendezések, valamint egyes butor-darabok a

Magyar Műbutorgyár
Részvénytársaságnál

Nagyváradon, Fő-utca elején.

Üzletvezető: **PORJESZ HERMAN.**

Teljes lakás-, kávéház- és szálloda-berendezések műipari vállalata.

Kivánatra rajzok és költségvetések.

5980—1905. tk.

Árverési hirdetmény.

Csányi Andor kir. közjegyző n. szalontai lakos végrehajthatónak — Irimie Floáre, Mózes, Mária, Ilona, Mihály kiskorúak képviseletében özv. Irimie Iszállyné kisházai lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 18

kor. közjegyzői díj, 14 kor. 35 f. már megállapított, valamint jelenlegi 15 kor. 35 f. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881 LX t. cz. 144§. alapján és a 146§. értelmében a tenkei m. kir. jbiróság területén levő Kisháza község határában fekvő a kisházai 482 sz. betétben A I 405, 406 hrsz. a foglalt beltelek a 117 ö, i. sz. a házzal és a II 409 hrsz. ingatlan (szántó a beltelekben) és a legelő erdő járandóságra — azonban a C 1—2 sorsz. a özv. Popa Miklósné sz. Petrus Erzsébet és özv. Irimie Iszállyné sz. Mikorics Anna javára bekebelezett haszonélvezeti jog épségben hagyása mellett 639 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban — elrendeltetik, mely alkalommal az ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Az árverés megtartására határidőül 1905. évi október hó 12 napjának délelőtti 11 órája Kisháza község házához tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 63 kor. 90 fill. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A vételár 3 részletben fizetendő és pedig az első $\frac{1}{3}$ -ad részlet az árverés napjától számított 15 nap alatt, a második $\frac{1}{3}$ -ad részlet 30 nap alatt, a harmadik $\frac{1}{3}$ -ad részlet 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától a fizetés napjáig 5 százalék kamattal fizetendő. Ezen árverési feltételek a hivatalos órák alatt a tkvi hatóságnál és Kisháza község házában megtekinthetők.

Tenkén, 1905. augusztus 5-én

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Dr. Toperczer,

1319.

kir. jbiró.

Wallerstein Fülöp Fiai Nagyvárad, Debreczen, Kolozsvár.**A t. vevőközönséghez.**

Aki kevés költséggel akar szép és legújabb divatu női és gyermek felöltőket, ruhakelmét, vásznat és fehérneműt, szőnyeget, függönyt pokróczokat és több e szakmába vágó czikkeket előnyös fizetési feltételek mellett vásárolni, látogassa meg a solid árakban elismert

Wallerstein Fülöp Fiai czég

nagyáruházát, Nagyvárad, Bémer-tér (a színházzal szemben.)

a hol folytonos **alkalmi vételek** által sokféle különlegességek kerülnek eladásra.

A többek között most lettek véve nagy mennyiségben **sima, divatos színű selymek** melyeket már 1 koronától kezdve árusítunk.

Továbbá **nagymennyiségű 120 czm. széles téli szövetek métere 40kr-tól.**

10.000 gombolyék legszebb színekben, **selyem pamut 14 kr.**

Tenisz barchetek jó minőségű és jó mosó 80 czm. széles 16 krajczár.

Nagy választék bélés és rövidárakban.

Becsés megrendelését kérve vagyunk

kiváló tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai.**Wallerstein Fülöp Fiai Nagyvárad, Debreczen, Kolozsvár.**